

Briselē, 23.3.2018.
COM(2018) 152 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Eiropas skolu administratīvās struktūras reforma

1 Ievads

Eiropas skolu (turpmāk “ESk”) uzdevums ir pirmsskolas izglītības iestāžu, pamatskolu un vidusskolu līmenī nodrošināt Eiropas Savienības (turpmāk “Savienība”) darbinieku bērniem daudzvalodu un multikulturālu izglītību (tostarp Eiropas Bakalaurāta (vispārējās vidējās izglītības) diplomu). ESk tādējādi veicina Eiropas civildienesta pievilcību.

ESk ir starpvaldību organizācija, ko izveidojušas ES dalībvalstis un Savienība, kuras ir Konvencijas, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus¹, līgumslēdzējas puses. 13 ESk atrodas sešās ES dalībvalstīs², un valstīs, kurās tās atrodas, tām ir publiskās iestādes statuss. Padome, kas ir augstākā lēmējstruktūra, apvieno dalībvalstu, Eiropas Komisijas – Savienības vārdā – un vecāku, darbinieku un citu ieinteresēto personu pārstāvjus³. Katram Padomes loceklim, tostarp Komisijas pārstāvim, ir viena vieta un viena balss. ESk prezidentūru ik gadu pēc rotācijas principa vada kāda no ES dalībvalstīm, kaut gan sistēmas vispārējo pārvaldību nodrošina ESk ģenerālsekretārs (ĢS), kas pārstāv Padomi.

Saskaņā ar minētās Konvencijas 25. pantu Eiropas Komisija Savienības vārdā nodrošina finansiālu ieguldījumu ES budžetā. Šis ieguldījums sedz starpību starp ES kopējo izdevumu apjomu un pārējo ieņēmumu kopējo apjomu. Šī lielākā ES budžeta ienākumu pozīcija (aptuveni 60 % 2017. gadā) tiek izmantota uz vietas nolīgto skolotāju un administratīvā personāla algām, norīkoto skolotāju valsts līmeņa algu papildināšanai un pieskaitāmajām izmaksām⁴. Vēl vienu svarīgu ieņēmumu avotu veido dalībvalstis (2017. gadā aptuveni 18 %), proti, norīkojumu un valsts atalgojuma maksājumu veidā ESk skolotājiem un pārējiem personāla locekļiem. Pārējo ieņēmumu daļu veido to citu struktūru un sabiedrību veiktās iemaksas, kuru personāla bērni ir uzņēmti skolās (aptuveni 14 %, t. s. skolēni, uz kuriem attiecas II kategorija), kā arī skolēnu, uz kuriem attiecas III kategorija⁵, vecāku maksātās mācību maksas un iemaksas (aptuveni 8 %).

Pēdējos gados Eiropas skolu sistēma (turpmāk “ESkS”) saskaras ar būtiskām problēmām saistībā ar tās finanšu pārvaldību. Gan Revīzijas palāta (turpmāk “RP”), gan Iekšējās revīzijas dienests (turpmāk “IRD”) savos gada ziņojumos ir konstatējuši atsevišķas nepilnības, kas attiecas uz 2013.–2015. gada pārskata sniegšanas periodu. RP savā 2013. gada un 2014. gada ziņojumā secināja, ka tā nevarētu garantēt, ka ESk konsolidētajos pārskatos nav ievērojamu

---

¹ Oficiālais Vēstnesis L 212, 17.8.1994., 3.-14. lpp.

² Alikante, Brisele I (*Uccle + Berkandael*), Brisele II (*Woluwe*), Brisele III (*Ixelles*), Brisele IV (*Laeken*), Frankfurte pie Mainas, Mola, Bergena, Karlsrūe, Minhene, Varēze, Luksemburga I un Luksemburga II ir skolas, kas atrodas sešās valstīs (Beļģijā, Nīderlandē, Vācijā, Itālijā, Spānijā un Luksemburgā) un kurās 2017. gadā kopumā bija pieteikušies aptuveni 27 000 skolēnu.

³ Arī Eiropas Patentu iestāde (ESk Minhenē), Eiropas Investīciju banka / Eiropas Investīciju fonds (ESk Luksemburgā kopš 2016. gada), EUIPO (ESk Alikantē kopš 2017. gada) un ECB (ESk Frankfurtē kopš 2017. gada); balsstiesības tām ir tikai jautājumos, kas ir saistīti ar ESK attiecībā uz to nolīgumiem.

⁴ ESK ĢS biroja ēkas izdevumi, tīrīšana, uzturēšana, IT un pedagoģiskais atbalsts skolās.

⁵ Atlikušie skolēni, uz kuriem attiecas I kategorija, ir ES iestāžu/struktūru darbinieku bērni, kuri ir atbrīvoti no mācību maksas.

nepatiesību. Tomēr RP savā 2015. un 2016. gada pārskatā konsolidētajos finanšu pārskatos būtiskas kļūdas neatklāja.

IRD akcentēja dažas iekšējās kontroles nepilnības un uzsvēra ES fondu nepareizas izmantošanas risku.

ES finanšu pārvaldības nepilnības neapdraud Komisijas (Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorāta, turpmāk "Cilvēkresursu ĢD") ESk paredzēto maksājumu likumību un pareizību, jo maksājumi ir stingri reglamentēti. Tomēr Komisija kā svarīgs ESk budžeta līdzekļu devējs ir vēlējies nodrošināt, ka tiek sniegtas nepieciešamās garantijas attiecībā uz pareizu finanšu pārvaldību un ESk darbību pareizību un likumību.

Attiecīgi, pamatojoties uz revīzijas ziņojumiem un to, ka 2012. gadā vienā no skolu pārskatiem tika konstatēta krāpšana, Cilvēkresursu ĢD savos pēdējos četros gada darbības pārskatos (2013.–2016. gads) iekļāva ar reputāciju saistītu atrunu par ESk finanšu pārvaldību. Turklāt Komisija balsoja pret pēdējo četru budžeta izpildes apstiprināšanu attiecībā uz 2012., 2013., 2014. un 2015. gada ESk budžeta izpildi (kaut gan visi pārējie Padomes locekļi balsoja par).

Eiropas Parlaments (turpmāk "EP") savā ziņojumā par 2015. gada ES vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu⁶ norādīja uz dažiem trūkumiem ESk finanšu pārvaldībā, kas atspoguļoti RP un IRD konstatējumos.

Tāpēc EP aicināja Komisiju veikt savus uzdevumus visās ESk pārvaldības jomās un aicināja sniegt paziņojumu Parlamentam un Padomei par to, kā vislabāk būtu iespējams reformēt ESk administratīvo struktūru⁷.

Tādējādi šā paziņojuma mērķis ir izklāstīt Komisijas uzskatus par ESk administratīvo un finanšu struktūru un reformām, kas tiek veiktas šajās sfērās.

2 Progress Eiropas skolu sistēmas administratīvās struktūras reformu jomā

Ir svarīgi atzīt, ka jau ir panākti būtiski sasniegumi saistībā ar ESKS administratīvās struktūras reformām.

Galvenais sasniegums ir tas, ka Padome 2017. gada septembrī pieņēma pārskatīto ESk Finanšu regulējumu⁸ (turpmāk "FR"). FR pārskatīšanu ierosināja Komisija, ko Padome 2014. gada beigās pilnvaroja sākt sarunas šajā jautājumā. Jaunais FR Eiropas skolu sistēmā ievieš jaunu finanšu pārvaldības modeli. Tas galvenokārt paredz kredītrīkotāja un grāmatveža funkciju pakāpenisku centralizēšanu. Komisija arī atzinīgi vērtē faktu, ka pārskatītais FR

---

⁶ A8-0150/2017.

⁷ Ieteikums 2015/PAR/0371.

⁸ Padome jauno finanšu regulējumu pieņēma 2017. gada 5. septembrī. Atsauce: 2017-12-D-21-en-1 <https://www.eursc.eu/BasicTexts/2017-12-D-21-en-1.pdf>.

turklāt ir saskaņots ar Savienības Finanšu regulu⁹, jo īpaši attiecībā uz budžeta principiem, iekšējās kontroles sistēmām (tostarp labāku pārskatu sniegšanu un grāmatvedību) un publiskā iepirkuma noteikumiem.

Turklāt, lai mazinātu revidentu konstatētās nepilnības, ESK veica virkni pasākumu, lai sekmētu pareizu finanšu pārvaldību un apkarotu krāpšanu, piemēram, ieviešot uzkrājumu grāmatvedību, pārskatu sniegšanu par kontroles rezultātiem un pārstrādājot iekšējās kontroles regulējumu (jo īpaši, tika ieviests riska novērtējums un riska reģistrs un pārskatīti iekšējās kontroles standarti). Kopš 2014. gada ir ieviesta iekšējās kontroles koordinēšanas funkcija, lai sniegtu ieteikumus un norādījumus skolām un ESK centrālajam birojam par iedarbīgiem pēcpasākumiem saistībā ar revīzijas ieteikumiem, kā arī par iekšējās kontroles sistēmas izstrādāšanu un ieviešanu. ESK centrālajā birojā ir izveidota kvalificēta publisko iepirkumu daļa. Ir pārskatīts un uzlabots pienākumu nošķiršanas princips un ir pieņemti personāla, kas ieņem sensitīvus amatus (piemēram, norīkoti ekonomisti), mobilitātes noteikumi, savukārt tiek apspriesti noteikumi attiecībā uz ekonomistiem, kas pieņemti darbā uz vietas).

ESK ir panākušas būtisku progresu, likvidējot strukturālās iekšējās kontroles nepilnības maksājumu sistēmā. Visās ESK tagad pastāv atbilstīga pilnvaru nošķiršana attiecībā uz maksājumu veikšanu. Līdz ar to IRD konstatēja, ka krāpšanas risks saistībā ar maksājumu sistēmas nepilnībām ir pietiekamā mērā samazināts un slēdza attiecīgo ieteikumu¹⁰. Tas ir apstiprināts RP 2016. gada ziņojumā¹¹.

Turklāt ESK finanšu regulējums ļauj *OLAF* veikt administratīvu izmeklēšanu Eiropas skolās, tostarp pārbaudes saistībā ar Savienības finanšu interešu aizstāvību pret krāpšanu un citiem pārkāpumiem. Bez tam ESK ievieš krāpšanas apkarošanas stratēģiju un *OLAF* administratīvo nolīgumu satvarā sniegs apmācību krāpšanas novēršanai.

Turklāt pakāpeniski ir ieviestas ārējās neatkarīgās revīzijas par ESK un ĢS biroja gada pārskatiem. Revīzijas ir veiktas jau piecās skolās, un visas pārējās skolas tiks revidētas turpmāko triju gadu laikā.

Komisija, ņemot vērā minētos dažādos elementus, uzskata, ka tās 2017. gada darbības pārskatā vairs nav nepieciešams saglabāt ar reputāciju saistīto atrunu.

Tā kā ESK centrālā biroja padomdevēja loma skolām ir būtiska, Komisija arī palīdzēja palielināt resursus, kas paredzēti iekšējās kontroles un finanšu pārvaldības atbalstam un konsultācijām. Jo īpaši Komisija pēc savas iniciatīvas nodrošināja ESK konsultācijas un apmācību saistībā ar kredītrīkotāja pienākumiem, programmu veidošanu un pārskatu

---

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

¹⁰ IRD pēcpārbaude attiecībā uz vēl neīstenotajiem ieteikumiem pēc IRD revīzijas par finanšu līdzekļu un ieņēmumu pārvaldību Eiropas skolās.

¹¹ Ziņojums par Eiropas skolu 2016. finanšu gada pārskatiem, <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=42117>.

sniegšanu, kā arī iekšējās kontroles sistēmas izveidi. 2016. gada oktobrī tika noslēgta pakalpojumu līmeņa vienošanās, lai dotu iespēju ESk piedalīties Komisijas organizētajās apmācībās finanšu, budžeta un publisko iepirkumu jautājumos.

Revīzijas palātas 2015. un 2016. gada ziņojumi liecina par progresu, jo tie 2015. gada finanšu pārskatos būtiskas kļūdas neatklāja. RP secinājumi, kas salīdzinājumā ar iepriekšējiem ziņojumiem ir pozitīvāki, liecina par to, ka daudzi no pieprasītajiem pasākumiem, ko ESk iepriekšējos gados ir veikusi, sāk dot rezultātus.

Tomēr administratīvās struktūras pilnīga pārveide un iekšējās kontroles pārstrukturēšana ir ilgtermiņa process. Tas atspoguļojas RP 2016. gada ziņojumā, kurā līdztekus ziņotajam progresam konstatētas nopietnas ilgstošas nepilnības saistībā ar iekšējo kontroli darbā pieņemšanas, publisko iepirkumu un maksājumu procesa jomā, kas liecina, ka ESk administratīvās struktūras reformas nepieciešams turpināt.

3 Komisijas uzskati par Eiropas skolu administratīvās struktūras reformu

Vispirms ir svarīgi atgādināt, ka Komisija savā atbildē uz EP 2011. gada rezolūciju¹² 2012. gadā ierosināja sākt diskusiju par izmaiņām Padomes pārvaldības modelī. Tā rezultātā Padome secināja, ka nav nepieciešamības grozīt Konvenciju, jo Padome pašreizējā modeļa ietvaros ir pilnvarota pieņemt lēmumus, kas nepieciešami, lai novērstu ESk sistēmas nepilnības.

Komisija tādējādi atzīst, ka pašreizējā pārvaldības sistēma dod pietiekamas manevrēšanas iespējas, lai īstenotu nepieciešamās reformas dažādās ESks jomās. Komisija arī turpmāk pašreizējās administratīvās un pārvaldības struktūras ietvaros pildīs savus uzdevumus un Eiropas skolas konsultēs un atbalstīs.

No otras puses, dalībvalstīm arī turpmāk pašreizējā starpvaldību sadarbības pārvaldības ietvarā ir jāievēro savi pienākumi attiecībā uz ESk, kur tiek sagaidīts, ka tām būs svarīga loma vispārējā izglītības regulējumā un tās kā uzņēmējvalstis pildīs savas finanšu saistības un pienākumus.

Pēc Komisijas domām ESks administratīvās struktūras apvienošanai būtu jānorisinās šādās sfērās.

3.1 Finanšu pārvaldība: galveno funkciju centralizēšana

Saskaņā ar ESk jauno finanšu regulējumu kredītrīkotāja un grāmatveža funkcijas tiks pakāpeniski centralizētas atbilstīgi modelim, kas tiek piemērots Eiropas Komisijā.

Konkrētāk, kredītrīkotāja funkcija tiks centralizēta ESk ģenerālsekretāra līmenī, tādējādi aizstājot 14 kredītrīkotājus (patlaban centrālā biroja ģenerālsekretāra vietnieks un 13 skolu

---

¹² 2011/2036 (IND), 27.9.2011.

direktori). Centralizācija tiks pabeigta līdz 2020. gada 1. janvārim. Ģenerālsēkretārs kā kredītrīkotājs varēs iecelt pilnvarotus kredītrīkotājus (ESk direktorus un vienu dalībnieku, kas jānosaka centrālā biroja līmenī attiecībā uz pašu izdevumiem).

Pārejas posmā no 1.1.2018. līdz 31.12.2019. ģenerālsēkretārs 2019. gada aprīlī un 2020. gada aprīlī nāks klajā ar Padomes gada darbības pārskatiem par ESkS vispārējo pārvaldību, tostarp galvenajiem secinājumiem par budžeta un pareizu finanšu pārvaldību un iekšējās kontroles sistēmām. Turklāt ģenerālsēkretārs nekavējoties ziņo Padomei par jebkādiem būtiskiem konstatējumiem, kas radušies ESkS kontroļu vai revīziju gaitā un kas tam kļuvuši zināmi.

Ģenerālsēkretārs bez tam ziņo Padomei (pirmo reizi 2019. gada jūlija vidū) par budžeta un finanšu pārvaldību un galvenajiem *ex post* kontroļu un iekšējās kontroles sistēmu konstatējumiem.

Pakāpeniska grāmatveža funkciju centralizēšana sākās 2018. gada 1. janvārī, lai šo procesu pilnībā pabeigtu 2020. gadā. 13 Eiropas skolās un centrālajā birojā (attiecībā uz pašu izdevumiem) tiks izveidotas vietēja līmeņa grāmatvedības korespondentu funkcijas, kas atradīsies grāmatveža pakļautībā. Centrālais grāmatvedis parakstīs pārskatus un garantēs, ka pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par finanšu stāvokli, un pirmo reizi tas tiks darīts 2019. gada jūlijā attiecībā uz 2018. gada pārskatiem.

Reforma racionalizēs Eiropas skolu grāmatvedību, atvieglos pārraudzību Padomei un palīdzēs mazināt RP konstatējumos atspoguļotās nepilnības attiecībā uz apvienošanu, uzticamības un precizitātes jautājumiem, kavējumiem, krājumu un aktīvu pārvaldību.

Pārskatītā FR ieviešanas rezultātā radīsies jauns ESk finanšu pārvaldības modelis. Ir sagaidāms, ka tādējādi tiks pastiprināta ESkS pareiza finanšu pārvaldība un skaidrība un pārskatatbildība, vienlaikus respektējot skolu autonomiju, kā to paredz Konvencijas 6. pants, un nodrošinot ikviena finanšu dalībnieka un deleģētā / pastarpināti deleģētā kredītrīkotāja atbildību.

Jaunais finanšu regulējums nodrošinās tiesisko regulējumu, lai varētu sākt centralizācijas procesu. Šāds process ietver daudz izmaiņu pašreizējā struktūrā, kas ESk rūpīgi jāievieš. Tas izvirzīs daudz jautājumu, sākot no centrālā biroja un ESk personāla un beidzot ar dažādo dienestu centralizācijas līmeni un ietekmi uz centrālo un vietējo administrāciju. Tas viss ir rūpīgi jāizvērtē un jānoskaidro, pirms Eiropas skolās iespējams sagaidīt plānotās centralizācijas priekšrocības.

Attiecībā uz kredītrīkotāja un grāmatveža funkciju centralizāciju Padome 2017. gada septembrī kopā ar pārskatīto FR pieņēma īstenošanas plānu. Tas ietver grafiku virknei pasākumu, kas nepieciešami finanšu pārvaldības uzlabošanai (piemēram, precīzāku iepirkumu procedūru sagatavošana, budžeta plānošana un pārskatu sniegšana, nepilnību novēršana grāmatvedības programmatūrā un centrālo grāmatvedības pārskatu validācijas mehānismu ieviešana).

Šo centralizācijas centienu īstenošana būs ārkārtīgi sarežģīts uzdevums, un tā veikšanai būs nepieciešams, lai ESk pareizi izpildītu īstenošanas plānu.

3.2 Finanšu un budžeta pārvaldības un iekšējās kontroles uzlabojumi

Līdztekus ESk administrācijas galveno funkciju centralizēšanai iekšējās kontroles sistēmas restrukturizēšanas nolūkā nepieciešams, lai ESk pievērstu īpašu uzmanību šādiem jautājumiem.

3.2.1 Maksājumu sistēma

Kā minēts 2. punktā, gan IRD, gan RP konstatēja, ka krāpšanas risks saistībā ar nepilnībām ir pietiekamā mērā samazināts. Tomēr RP savu ieteikumu atkārtoja savā ziņojumā par 2016. gada finanšu gadu, jo grāmatvedības programmatūras integrēšana elektroniskajā maksājumu sistēmā joprojām atduras pret citām neatrisinātām iekšējās kontroles nepilnībām. Tāpēc, neraugoties uz to, ka krāpšanas risks ir pietiekamā mēra samazināts, ir jāturpina darbs, lai samazinātu pārējos atlikušos riskus.

Komisija atbalstīja maksājumu izpildes centralizēšanu, kā Padome to nolēma jaunās finanšu pārvaldības 2017.–2019. gada īstenošanas plāna kontekstā 2017. gada septembrī.

3.2.2 Pienākumu un finanšu plūsmu nošķiršana

Ir jānošķir kredītrīkotāju un grāmatvedības funkcijas. Tas, no vienas puses, atspoguļosies deleģētā kredītrīkotāja funkcijās, kuras pilda skolas direktors, kas savas pilnvaras saņem tieši no ģenerālsekretāra. No otras puses, katrā skolā un centrālajā birojā būs grāmatvedības korespondents, kas atbildēs par kontu pārvaldību ikdienā un centrālā grāmatveža noteikto noteikumu piemērošanu. Turklāt visos darījumos tiks ieviests četru acu princips.

Nesen tika pārskatīta¹³ norīkotā personāla nodarbināšanas kārtība, lai labāk atspoguļotu nozīmi un riskus, kas saistīti ar ekonomistu/administratoru funkcijām pašreizējā ESk pārvaldības kontekstā. Jaunā nodarbināšanas kārtība, kas stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī, jo īpaši ietver mobilitātes noteikumus, kas piemērojami attiecībā uz norīkotajiem ekonomistiem, uzdevumu labāku definējumu un atalgojuma skalām.

Lai nodrošinātu skaidrību un precizitāti, Eiropas skolu ģenerālsekretāra birojam būtu pienācīgi no jauna jāpārformulē ekonomistiem uzticēto turpmāko uzdevumu precīzs apraksts.

3.2.3 Iekšējās kontroles vide

Komisija uzskata, ka iekšējās kontroles sistēmas vēl vairāk jāpastiprina. Tā atbalsta rīcības plānu, ko šajā nolūkā Padome pieņēma saistībā ar jauno FR, kā arī saistībā ar mazināšanas

---

¹³ Padome 2017. gada 8. jūnijā pieņēma virkni grozījumu attiecībā uz Eiropas skolās norīkotā personāla nodarbināšanas kārtību. Atsauce: 2017-04-D-8-en-1.

pasākumiem, lai īstenotu revīzijas ieteikumus. Šā plāna mērķis cita starpā ir atjaunināt iekšējās kontroles standartus, izstrādāt riska novērtējumu, kā arī metodoloģiju *ex post* kontrolēm attiecībā uz visa veida darījumiem.

Šādi pasākumi palielina skolu sniegtās informācijas ticamību un dod skaidru signālu par pastāvošajām vai iespējamajām problēmām.

3.3 Resursu pārdale centralizācijas īstenošanas nolūkā

Saistībā ar 2017. gada septembrī pieņemto pārskatīto FR 2017. un 2018. gada budžetos tika izveidoti posteņi, kas nepieciešami centralizācijas procesa īstenošanai.

Komisija pieprasīja, lai 2019. gada budžeta projekta procesa satvarā sāktos jaunas sarunas personāla pārdalīšanas jautājumā. Komisija uzskata, ka ESK būtu jāizstrādā daudzgadu plāns attiecībā uz cilvēkresursiem, kas atvieglotu personāla pārdalīšanu atbilstīgi prioritātēm un vajadzībām. Līdzsvarotas situācijas panākšanai, no vienas puses, būtu jāņem vērā nepieciešamība skolās pastiprināt pareizu pārvaldību un iekšējās kontroles sistēmas un, no otras puses, nepieciešamība izveidot prasītās centralizētās struktūras centrālo funkciju atbalstam.

3.4. Taisnīga un uzticama izmaksu sadales sistēma

Norīkoto skolotāju skaits, kuri tradicionāli ir veidojuši ESKS mugurkaulu, samazinās, un līdztekus ir novērojama dalībvalstu iemaksu samazināšanās, kas norisinās šīs kategorijas personāla atalgojuma maksājumu veidā. Tajā pašā laikā strauji pieaug skolēnu skaits.

Dalībvalstu loma ir jo īpaši nozīmīga attiecīgo skolotāju norīkošanā, jo īpaši, attiecībā uz angļu, franču un vācu valodas skolotājiem. To norīkoto skolotāju skaita samazināšanās, kas māca minētajās valodās, divējādi ietekmē Eiropas skolas. No vienas puses, tas liek skolām pieņemt darbā vietējos skolotājus, taču negatīvi ietekmē ES budžeta izlīdzinošās iemaksas ESKS, jo vietējo skolotāju algas tiek segtas no ES budžeta, bet ESKS pamatelements saskaņā ar Konvenciju ir dalībvalstu norīkotie skolotāji¹⁴. No otras puses, norīkoto skolotāju skaita samazināšanās var sekmēt to kursu skaita palielināšanos, kurus vada skolotāji, kam attiecīgā valoda nav dzimtā, gadījumos, ja ir problēmas nolīgt skolotājus, kuriem attiecīgā valoda ir dzimtā valoda.

Tā kā līdzsvarota izmaksu sadales sistēma ir būtiska ESK sistēmas finansiālajai stabilitātei, Komisija iesaka sākt sarunas par pašreizējās sistēmas pārskatīšanu, lai, sākot no 2020./2021. mācību gada un turpmāk, rastu dzīvotspējīgu risinājumu. Pārskatītajā izmaksu sadales mehānismā skolotāju norīkošanai vai nosūtīšanai no dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt ESKS mugurkaulam. Būtu arī pienācīgi jāņem vērā skolu faktiskās vajadzības

---

¹⁴ Konvencijas 3. panta 2. punkts un 25. panta 1. punkts.

un iespējamās *Brexit* sekas, vienlaikus nodrošinot izmaksu taisnīgu sadalījumu starp dalībvalstīm.

Turklāt Komisija uzskata, ka izmaksu sadalījuma modelis būtu pienācīgi jāievieš arī citās ES iestādēs, aģentūrās un struktūrās, kuras pilnībā vai daļēji netiek finansētas no ES budžeta un kuru darbinieku bērni ir uzņemti Eiropas skolās. Šajā saistībā Komisija noslēdza iemaksu nolīgumus ar EIB grupu un ESM¹⁵, kā arī ar *EUIPO* (bijušais ITSB)¹⁶ un citām aģentūrām un struktūrām (Vienotā regulējuma valdi un dažādiem kopuzņēmumiem), lai prasītu, ka tie sedz savu darbinieku bērnu izglītības izmaksas. Bez tam 2017. gada beigās, pamatojoties uz Konvencijas 28. pantu, starp ESK un Eiropas Centrālo banku tika noslēgts līdzdalības nolīgums. Turklāt notiek sarunas ar vēl dažām aģentūrām, lai nodrošinātu to finansiālo ieguldījumu ES budžetā.

4 Secinājumi

ES ir sākusī savas administratīvās un finanšu struktūras ilgtermiņa strukturālo reformu. Līdz šim ir izdevies samazināt iekšējās kontroles nepilnības ES maksājumu sistēmās, kas bija krāpšanas gadījumu centrālais punkts, un Komisija tāpēc pieņēma ar reputāciju saistītu atrunu. Līdz ar to tika arī pastiprināta pašreizējā iekšējās kontroles sistēma un pārskatīts FR, kas dos iespēju ESK veikt plašākas savas administratīvās struktūras reformas.

Kā minēts iepriekš, ir jāveic nākamie pasākumi, lai uzlabotu iekšējo kontroli un administratīvo pārvaldību. Administratīvās struktūras reformas īstenošanai nepieciešama nopietna apņemšanās no ESK puses, kā arī pienācīga atbilstīgā plānojuma īstenošana. Komisija pēc iespējas turpinās sniegt tām nepieciešamo atbalstu.

Taisnīga un uzticama izmaksu sadales sistēma starp ES budžetu, dalībvalstīm un iestādēm un struktūrām, kas gūst labumu no ESKS, ir būtiska vispārējās sistēmas turpmākai ilgtspējībai.

Komisija uzskata, ka galvenās nepilnības un problēmas, ar ko saskaras ESK, ar dalībvalstu stingru atbalstu var novērst pastāvošā regulējuma ietvarā, ko noteikusi ESK. Šajā nolūkā Komisija turpinās rūpēties par to, lai tās viedoklis tiek ņemts vērā ESK uzraudzības sistēmā, piemēram, apvienotajā Pedagoģiskajā komitejā, Budžeta komitejā un Padomē.

---

¹⁵ Eiropas Investīciju banka, kas pārstāv arī Eiropas Investīciju fondu, un Eiropas Stabilizācijas mehānisms, 2015. gada decembrī.

¹⁶ Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs, 2017. gada jūnijā.